

СТАНДАРДИ КВАЛИТЕТА РАДА ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИХ УСТАНОВА

Област 1

1. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ И ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

1.1. Школски програм и годишњи план рада школе сачињени су у складу са прописима.

- 1.1.1. Школски програм садржи све законом предвиђене елементе.
- 1.1.2. Школски програм је сачињен на основу наставног плана и програма.
- 1.1.3. Годишњи план рада школе сачињен је на основу школског програма.
- 1.1.4. Глобални/годишњи планови наставних предмета саставни су део годишњег плана рада школе.
- 1.1.5. Годишњи план рада школе садржи посебне програме васпитног рада.

1.2. Елементи школског програма и годишњег плана рада школе међусобно су усклађени.

- 1.2.1. У годишњи план рада школе уграђен је акциони план школског развојног плана за текућу годину.
- 1.2.2. У годишњем плану рада школе оперативно су разрађени структурни елементи школског програма.
- 1.2.3. Програми наставних предмета су међусобно садржајно усклађени у оквиру сваког разреда.
- 1.2.4. Програми наставних предмета су међусобно временски усклађени у оквиру сваког разреда.

1.3. Годишњи план рада школе омогућава остварење циљева и стандарда образовања и васпитања.

- 1.3.1. У годишњим плановима наставних предмета наведени су циљеви учења по разредима.
- 1.3.2. Годишњи планови наставних предмета садрже образовне стандарде.
- 1.3.3. У годишњим плановима наставних предмета предвиђена је провера остварености прописаних образовних стандарда или циљева учења наставног предмета наведених у наставном програму.
- 1.3.4. У оперативним/месечним плановима наставника наведено је којим садржајима ће се остварити циљеви учења предмета у датом разреду.

1.4. Школски програм и годишњи план рада школе усмерени су на задовољење различитих потреба ученика.

- 1.4.1. Годишњи план рада школе садржи листу изборних предмета која је сачињена на основу постојећих ресурса.
- 1.4.2. Наставници су прилагодили годишњи план рада школе специфичностима одељења.
- 1.4.3. У годишњем плану рада школе предвиђен је план израде ИОП-а на основу анализе напредовања ученика у учењу.
- 1.4.4. Факултативни програми и план ваннаставних активности сачињени су на основу интересовања ученика и постојећих ресурса.
- 1.4.5. У годишњем плану рада школе наведене су одговорности, динамика и начин реализације Програма заштите ученика од насиља, злостављања и занемаривања.
- 1.4.6. Школски програм садржи посебне програме за двојезичну популацију ученика.

Област 2

2. НАСТАВА И УЧЕЊЕ

2.1. Наставник примењује одговарајућа дидактичко-методичка решења на часу.

- 2.1.1. Наставник јасно истиче циљеве учења.

- 2.1.2. Наставник даје упутства и објашњења која су јасна ученицима.
- 2.1.3. Наставник истиче кључне појмове које ученици треба да науче.
- 2.1.4. Наставник користи наставне методе које су ефикасне у односу на циљ часа.
- 2.1.5. Наставник поступно поставља све сложенија питања/здатке/захтеве.

2.2. Наставник учи ученике различитим техникама учења на часу.

- 2.2.1. Наставник учи ученике како да користе различите начине/приступе за решавање задатака/проблема.
- 2.2.2. Наставник учи ученике како да ново градиво повежу са претходно наученим.
- 2.2.3. Наставник учи ученике како да повежу наставне садржаје са примерима из свакодневног живота.
- 2.2.4. Наставник учи ученике како да у процесу учења повезују садржаје из различитих области.
- 2.2.5. Наставник учи ученике да постављају себи циљеве у учењу.

2.3. Наставник прилагођава рад на часу образовно-васпитним потребама ученика.

- 2.3.1. Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.
- 2.3.2. Наставник прилагођава темпо рада различитим потребама ученика.
- 2.3.3. Наставник прилагођава наставни материјал индивидуалним карактеристикама ученика.
- 2.3.4. Наставник посвећује време ученицима у складу са њиховим образовним и васпитним потребама.
- 2.3.5. Наставник примењује специфичне задатке/активности/материјале на основу ИОП-а за ученике којима је потребна додатна подршка у образовању.

2.4. Ученици стичу знања на часу.

- 2.4.1. Ученици су заинтересовани за рад на часу.
- 2.4.2. Ученици активно учествују у раду на часу.
- 2.4.3. Активности/радови ученика показују да су разумели предмет учења на часу.
- 2.4.4. Ученици користе доступне изворе знања.
- 2.4.5. Ученици користе повратну информацију да реше задатак/унапреде учење.
- 2.4.6. Ученици процењују тачност одговора/решења.
- 2.4.7. Ученици умеју да образложе како су дошли до решења.

2.5. Наставник ефикасно управља процесом учења на часу.

- 2.5.1. Наставник ефикасно структурира и повезује делове часа.
- 2.5.2. Наставник ефикасно користи време на часу.
- 2.5.3. Наставник на конструктиван начин успоставља и одржава дисциплину у складу са договореним правилима.
- 2.5.4. Наставник функционално користи постојећа наставна средства.
- 2.5.5. Наставник усмерава интеракцију међу ученицима тако да је она у функцији учења (користи питања, идеје, коментаре ученика за рад на часу).
- 2.5.6. Наставник проверава да ли су постигнути циљеви часа.

2.6. Наставник користи поступке вредновања који су у функцији даљег учења.

- 2.6.1. Наставник оцењује у складу са Правилником о оцењивању ученика.
- 2.6.2. Наставник прилагођава захтеве могућностима ученика.
- 2.6.3. Наставник похваљује напредак ученика.
- 2.6.4. Наставник даје потпуну и разумљиву повратну информацију ученицима о њиховом раду.
- 2.6.5. Наставник учи ученике како да процењују свој напредак.

2.7. Наставник ствара подстицајну атмосферу за рад на часу.

- 2.7.1. Наставник показује поштовање према ученицима.
- 2.7.2. Наставник испољава емпатију према ученицима.
- 2.7.3. Наставник адекватно реагује на међусобно неуважавање ученика.
- 2.7.4. Наставник користи различите поступке за мотивисање ученика.
- 2.7.5. Наставник даје ученицима могућност да постављају питања, дискутују и коментаришу у вези са предметом учења на часу.

Област 3

3. ОБРАЗОВНА ПОСТИГНУЋА УЧЕНИКА

3.1. Успех ученика показује да су остварени образовни стандарди.

- 3.1.1. Резултати на завршном испиту/матури показују да је остварен основни ниво образовних стандарда.
- 3.1.2. Резултати на завршном испиту/матури показују да је остварен средњи ниво образовних стандарда.
- 3.1.3. Резултати на завршном испиту/матури показују да је остварен напредни ниво образовних стандарда.
- 3.1.4. Ученици којима је потребна додатна подршка у образовању остварују постигнућа у складу са индивидуалним циљевима учења/прилагођеним образовним стандардима.
- 3.1.5. Школске оцене су у складу са резултатима на завршном/матурском/националном испиту.
- 3.1.6. Резултати ученика на завршном/матурском/националном испиту показују да је школа остварила резултате на нивоу просека Републике.

3.2. Школа континуирано доприноси већој успешности ученика.

- 3.2.1. Школа примењује поступке којима прати успешност ученика.
- 3.2.2. Број ученика који су напустили школовање је исти или мањи у односу на прошлу школску годину.
- 3.2.3. Ученици који похађају допунску наставу показују напредак у учењу.
- 3.2.4. Ученици за које је сачињен ИОП остварују напредак у складу са циљевима постављеним у плану.
- 3.2.5. Ученици који су укључени у додатни рад остварују напредак у складу са постављеним циљевима.
- 3.2.6. Просечни резултати ученика на завршним испитима бољи су у односу на претходну школску годину.

Област 4

4. ПОДРШКА УЧЕНИЦИМА

4.1. У школи функционише систем пружања подршке ученицима.

- 4.1.1. Ученици су обавештени о врстама подршке у учењу које пружа школа.
- 4.1.2. На основу анализе успеха предузимају се мере подршке ученицима.
- 4.1.3. У пружању подршке ученицима школа остварује комуникацију са породицом.
- 4.1.4. У школи функционишу тимови за подршку ученицима у прилагођавању школском животу.
- 4.1.5. Школа сарађује са релевантним институцијама у пружању подршке ученицима.

4.2. У школи се подстиче лични, професионални и социјални развој ученика.

- 4.2.1. Понуда ваннаставних активности у школи је у функцији задовољавања различитих потреба и интересовања ученика, у складу са ресурсима школе.
- 4.2.2. У школи се организују програми/активности за развијање социјалних вештина (конструктивно решавање проблема, ненасилна комуникација...).
- 4.2.3. Укљученост ученика у ваннаставне активности је иста или већа него претходне године.
- 4.2.4. У школи се промовишу здрави стилови живота.
- 4.2.5. У школи се промовишу заштита човекове околине и одрживи развој.
- 4.2.6. Кроз наставни рад подстиче се професионални развој ученика.

4.3. У школи функционише систем подршке деци из осетљивих група.

- 4.3.1. Школа предузима активности за упис у школу ученика из осетљивих група.
- 4.3.2. Школа предузима мере за редовно похађање наставе ученика из осетљивих група.
- 4.3.3. У школи се примењују индивидуализовани приступ/индивидуални образовни планови за све ученике из осетљивих група.
- 4.3.4. У школи се организују компензаторни програми/активности за подршку учењу за ученике из осетљивих група.
- 4.3.5. Школа сарађује са релевантним институцијама и појединцима у подршци осетљивим групама.

Област 5

5. ЕТОС

5.1. Регулисани су међуљудски односи у школи.

- 5.1.1. У школи постоји доследно поштовање норми којима је регулисано понашање и одговорност свих.
- 5.1.2. У личним обраћањима свих у школи видљиво је међусобно уважавање.
- 5.1.3. За дискриминаторско понашање у школи предвиђене су мере и санкције.
- 5.1.4. За новопридошле ученике и наставнике примењују се разрађени поступци прилагођавања на нову школску средину.

5.2. Резултати ученика и наставника се подржавају и промовишу.

- 5.2.1. Резултати ученика и наставника јавно се истичу и промовишу.
- 5.2.2. Ученици и наставници међусобно изражавају висока очекивања у погледу резултата рада.
- 5.2.3. У школи се примењује интерни систем награђивања ученика и наставника за постигнуте резултате.
- 5.2.4. У школи се организују различите школске активности за ученике у којима свако може имати прилику да постигне резултат/успех.
- 5.2.5. Резултати ученика са сметњама у развоју се посебно промовишу.

5.3. Школа је безбедна средина за све.

- 5.3.1. У школи је видљиво и јасно изражен негативан став према насиљу.
- 5.3.2. У школи функционише мрежа за решавање проблема насиља.
- 5.3.3. У школи се организују превентивне активности које доприносе безбедности у школској заједници.
- 5.3.4. У школи се прате и анализирају сви случајеви насилног понашања.
- 5.3.5. Када се у школи догоди насиље, примењују се мере интервенције у случајевима насиља у складу са Протоколом о заштити деце/ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама.

5.4. Школски амбијент је пријатан за све.

- 5.4.1. Улазни простор школе уређен је тако да показује добродошлицу.
- 5.4.2. Школски простор је прилагођен потребама деце са сметњама у развоју.
- 5.4.3. У школи се, ради обезбеђивања права на приватност, користи посебан простор за индивидуалне разговоре наставника са ученицима и родитељима.
- 5.4.4. У уређењу школског простора преовладавају ученички радови.

5.5. У школи је развијена сарадња на свим нивоима.

- 5.5.1. У школи је организована сарадња руководећих, стручних и саветодавних тела.
- 5.5.2. Ученички парламент у школи добија подршку за свој рад.
- 5.5.3. Наставно особље благовремено разматра и прихвата иницијативе ученика.
- 5.5.4. Школа развија и негује различите облике активног учешћа родитеља у животу школе.
- 5.5.5. Ученици и наставници организују заједничке активности чији је циљ јачање осећања припадности школи.
- 5.5.6. Школа сарађује са актерима у заједници.
- 5.5.7. У школи функционише систем редовног информисања родитеља о активностима и делатностима школе.

Област 6

6. ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА ШКОЛЕ И РУКОВОЂЕЊЕ

6.1. Планирање и програмирање у школи међусобно су усклађени.

- 6.1.1. Сви обавезни документи донети су у процедури која је прописана Законом.
- 6.1.2. Развојни план установе сачињен је на основу извештаја о резултатима самовредновања.
- 6.1.3. Развојни план установе сачињен је на основу извештаја о остварености стандарда образовних постигнућа.
- 6.1.4. У школи постоји план за обезбеђивање и коришћење финансијских средстава.

6.2. Директор ефективно и ефикасно организује рад школе.

- 6.2.1. Директор организује несметано одвијање рада у школи.
- 6.2.2. Постоји јасна организациона структура са дефинисаним процедурама и носиоцима одговорности.
- 6.2.3. Директор поставља јасне захтеве запосленима у вези са задатком/очекиваном променом у раду.
- 6.2.4. Задужења запослених у школи равномерно су распоређена.
- 6.2.5. Формирана су стручна тела и тимови у складу са компетенцијама запослених.
- 6.2.6. Развијен је систем информисања о свим важним питањима из живота и рада школе.

6.3. Руководије директора је у функцији унапређивања рада школе.

- 6.3.1. Директор ефикасно и ефективно руководи радом наставничког већа.
- 6.3.2. Директор учествује у раду стручних тимова.
- 6.3.3. Директор укључује запослене у процес доношења одлука.
- 6.3.4. Директор благовремено предузима одговарајуће мере за решавање свакодневних проблема ученика, у складу са могућностима школе.
- 6.3.5. У процесу доношења одлука, директор уважава предлоге савета родитеља који унапређују рад школе.
- 6.3.6. Директор користи различите механизме за мотивисање запослених.

6.4. У школи функционише систем за праћење и вредновање квалитета рада.

- 6.4.1. Директор остварује инструктивни увид и надзор у образовно-васпитни рад у складу са планом рада и потребама школе.
- 6.4.2. Стручни органи и тела у школи систематски прате и анализирају успех и владање ученика.
- 6.4.3. Директор предузима мере за унапређивање образовно-васпитног рада на основу резултата праћења и вредновања.
- 6.4.4. Стручни сарадници остварују педагошко-инструктивни рад у школи у складу са планом рада и потребама школе.
- 6.4.5. Тим за самовредновање континуирано остварује самовредновање рада школе у складу са прописима и потребама.
- 6.4.6. У школи се користе подаци из ЈИСП-а за унапређење рада школа.***

6.5. Лидерско деловање директора омогућава развој школе.

- 6.5.1. Директор својом посвећеношћу послу и понашањем даје пример другима.
- 6.5.2. Директор показује отвореност за промене и иницира иновације.
- 6.5.3. Директор показује поверење у запослене и њихове могућности.
- 6.5.4. Директор подстиче целоживотно учење свих у школи.
- 6.5.5. Директор планира лични професионални развој на основу самовредновања свог рада.
- 6.5.6. Директор развија сарадњу са другим установама, организацијама и локалном заједницом.
- 6.5.7. Директор подстиче развој школе преговарањем и придобијањем других за остваривање заједничких циљева.

Област 7

7. РЕСУРСИ

7.1. У школи су обезбеђени потребни људски ресурси.

- 7.1.1. У школи је запослен потребан број наставника и стручних сарадника у односу на број ученика.
- 7.1.2. Наставно особље има прописане квалификације.
- 7.1.3. Број ненаставног особља у складу је са прописима.
- 7.1.4. Квалификације ненаставног особља су одговарајуће.
- 7.1.5. Школа у своје активности укључује волонтере.

7.2. Људски ресурси су у функцији квалитета рада школе.

- 7.2.1. Запослени на основу резултата самовредновања унапређују професионално деловање.
- 7.2.2. Запослени се стручно усавршавају у складу са годишњим планом стручног усавршавања и могућностима школе.
- 7.2.3. Наставници и стручне службе у оквиру стручних органа сарађују у складу са потребама за унапређивањем наставе и учења.
- 7.2.4. Приправници се уводе у посао у складу са програмом увођења приправника у посао.
- 7.2.5. Запослени примењују новостечена знања из области у којима су се усавршавали.

7.3. У школи су обезбеђени/постоје материјално-технички ресурси (простор, опрема и наставна средства).

- 7.3.1. Школа је физички безбедно место.
- 7.3.2. Школски простор задовољава здравствено-хигијенске услове.
- 7.3.3. У школи постоји простор за рад у складу са нормативом.
- 7.3.4. Школски простор је опремљен у складу са прописима.
- 7.3.5. Школа је опремљена потребним наставним средствима за реализацију квалитетне наставе.

7.4. Материјално-технички ресурси користе се функционално.

- 7.4.1. Простор се користи према плану коришћења школског простора.
- 7.4.2. Наставна средства се користе према плану коришћења.
- 7.4.3. Наставна средства се користе у циљу постизања квалитета наставе.
- 7.4.4. Материјално-технички ресурси ван школе користе се у функцији остварења циљева наставе и учења.